

Stand til at opfylde deres Forpligtelser, og hele hans nedarvede og opsparede Formue gik derved tabt, deri indbefattet 100,000 Kr., som vare udsatte for Andragerne. Paa Indstilling af Finansudvalget i Samlingen 1878—79 blev der tilstaaet Justitsraad Møller en aarlig Understøttelse af 1,000 Kroner (se Tillæg B. for 1878—79, Sp. 847 og 853, Folketingstidenden f. s. A., Sp. 3173, 3190—91 og 3241—42) som Følge af hans Tab ved Lunderskov-Esbjerg-Banen. Kalundborg-Banen lodes derimod ude af Betragtning, fordi den paa det daværende Tidspunkt ikke var under Statsdrift. Efter for-gæves at have indsendt et Andragende til Ministeren for offentlige Arbejder henvende Andragerne sig til Folketinget med Anmodning om en aarlig Understøttelse af 600 Kroner hver. De fremhæve, at en stor Del af Landet nu nyder godt af de Tab, der fuldstændig ruinerede deres Fader og helt forandrede deres Stilling i Samfundet.

2 Bilag medfølge.

Udvalget gør ikke Indstilling.

63. Fra *Esbjerg Byraad* om, at der maa blive tilstaaet Esbjerg Kommune et Statslaan paa 625,000 Kr. til Gennemførelse af forskellige kommunale Foranstaltninger saaledes, at Laanet forrentes med 3 pCt. aarlig og forbliver afdragsfrit indtil 1926, hvorefter det afdrages med en Tyvendedel aarlig i de følgende 20 Aar. (Indbragt den 17. Januar 1903 af Folketingsmanden for Ribe Amts 2den Valgkreds, *Bluhme*).

Under 26. Juli 1902 indgav Esbjerg Byraad til Indenrigsministeriet og Finansministeriet et Andragende, der er saalydende:

Da Esbjerg Købstads Forhold i de Aar, der ere forløbne, siden Byen blev Købstad, have udviklet sig paa en ret foruroligende Maade, navnlig for saa vidt angaar de Skatter og lignende Byrder, som det har været nødvendigt at lægge paa Byens Borgere, har Byraadet taget Kommunens hele økonomiske Stilling under alvorlig Overvejelse og tillader sig nu at rette følgende Henvendelse til den høje Regering og Rigsdag.

Det vil ikke være nødvendigt at genkalde i Erindringen, at der allerede nogle Maaneder efter Oprettelsen til Købstad som Følge af den unaturlig hurtige Udvikling, Byen havde haft, og den dermed i Forbindelse staaende Jordspekulation, opstod en Krise, hvis Omfang og Styrke man neppe har set Mage til i nogen anden By i den sidste Menneskealder eller længere. Naar denne Krise og alt, hvad der stod i Forbindelse med den, som det nu er en Kendsgerning, i alt væsentligt har kunnet afsluttes i Løbet af 2—3 Aar, anser Byraadet det for et fuldgyldigt Bevis paa Byens Eksistensberettigelse og Levedygtighed, og man er ganske paa det rene med, at Nedgangsperioden ikke blot har kulmineret, men at der paa mange Maader har vist sig Tegn til virkelig opadgaaende Tider; men til Trods herfor, ja man kunde maaske sige til Dels netop paa Grund heraf, har det været nødvendigt Aar for Aar at forhøje Skatterne for overhovedet nogenlunde at skaffe Byen og dens Befolkning de samme købstadmæssige Goder, som alle Byer af samme Størrelse anse det for selvfølgeligt, at de have Krav paa. Man skal i saa Henseende i korte Træk minde om, hvad der hidtil dels af det tidligere Sogneraad, dels af Byraadet (siden 1. Januar 1899) er udrettet.

Da Byen den 1. Januar 1894 blev en selvstændig Kommune, fandtes der, uagtet Indbyggernes Antal allerede da udgjorde ca. 6,300, saa at sige ikke det mindste ydre Apparat til Byens Administration m. m. Der forefandtes 2 smaa, ganske utilstrækkelige Skoler, ellers fandtes der ikke et eneste Aktiv; Gader og Veje vare daarlig nok afstukne, og ikke een af dem var forsynet med Kloak, eller, naar bortses fra en Amtslandevej, der gik igennem Byen, med egentlig Kørebane. I Løbet af faa Aar strømmede der en stedse stigende Befolkning hertil, for den aldeles overvejende Del af de ganske ubemidlede Samfundsklasser, og en Følge heraf har det været, at Byens Udgifter, navnlig til Fattigvæsen, Skolevæsen og Alderdomsforsørgelse, have været i en saadan Stigning, at det neppe kendes i nogen anden By. Det lykkedes Sogneraadet i Løbet af 5 Aar, til Dels ved det af Staten i Aarene 1896—98 ydede Laan af 350,000 Kr., blandt andet at kloakere en væsentlig Del af Byen, at bringe ca. Halv-